

VASTUULLINEN VESIENOMISTUS

Vastuullinen vesienomistus

Vastuullinen vesienomistus tarkoittaa, että vesialueen omistaja tiedostaa omaisuutensa arvon ja ymmärtää siitä huolehtimisen tärkeyden. Vesialueomistamiseen liittyy omaisuuden käyttömahdollisuuksia, mutta myös vastuuta sen hoitamisesta.

Suomalainen viihtyy vesillä ja veden äärellä. Usein ei tule ajatelleeksi, että vesialueella, yhtä lailla kuin maallakin, on omistaja. Joskus omistaja itsekkin on epätietoinen vesialueomaisuuden arvosta, jopa omistajuudestaan, ja miten siitä kannattaa pitää huolta.

Kiinteistön hoitaminen ja arvon ylläpitäminen on useimmalle tontin tai metsän omistajalle selvää. Vesialueen omistamiseen pitäisi suhtautua samalla tavalla. Hyvin hoidettu alue tuottaa omistajalleen iloa ja hyötyä.

Pilkkimiseen ei tarvita vesialueen omistajan lupaa.

Vesialueomistamiseen liittyy omaisuuden käyttömahdollisuuksia, mutta myös vastuuta sen hoitamisesta.

Kenelle vesialue kuuluu?

Suurin osa vesistä on yhteisesti omistettuja vesialueita. Yhteisen alueen omistajia ovat ne henkilöt, joille kiinteistörekisterin mukaan kuuluu osuus nimellä mainittuun vesialueeseen. Vesialueosuus siirtyy usein kiinteistökaupan yhteydessä kun esimerkiksi ostetaan mökkitontti.

Yhteisten vesialueiden omistaminen koskettaa yli kolmea miljoonaa suomalaista, kun mukaan laskeaan kiinteistörekisteriin merkittyjen vesialueomistajien perheenjäsenet. Kyse ei siis ole pienestä joukosta. Vesienomistajien aktiivisuus on keskeisessä asemassa vesien tulevaisuuden kannalta.

Vesialueella itsellään tai sen kalakannoilla ei ole äänioikeutta kun ympäristön tulevaisuudesta päätetään, mutta vesialueen omistajalla on.

Mukaan toimintaan

Yhteisen vesialueen käyttö ja hallinto tapahtuu osakaskunnan kautta. Osakaskunnan päätöksentekoon vaikuttaminen tapahtuu osakkaiden kokouksessa. Osakaskuntatoiminta muistuttaa yhdistystoimintaa, mutta sitä ohjaa oma lakinsa, yhteisaluelaki. Merkittävä ero yhdistystoimintaan verrattuna on, että äänioikeuden suuruus kokouksessa on sidoksissa omistussuuteen.

Sinulla on oikeuksia

Jos sinulla on osuus yhteiseen vesialueeseen, sinulla on laaja oikeus vesialueen käyttöön. Siihen sisältyy muun muassa kalastusoikeus. Sinulla on myös oikeus osallistua vesialuetta koskevaan päätöksentekoon. Ylin ratkaisovalta on osakaskunnan kokouksella. Vain osallistumalla osakaskunnan kokouksiin voit vaikuttaa.

Kestävä käyttö ja hoito

Vesialueen yleisin käyttömuoto on kalastus. Kalastuslain mukaan vesialueen omistaja on velvollinen järjestämään kalastuksen ja kalaveden hoidon kestävästi. Kalaluonnonvaran kestävä käyttö ja hoito tarkoittaa kalastuksen harjoittamista kalakantoja hyödyntäen muttei vaarantaen, ja huolehtimista vesiympäristön kunnosta niin, että kalakanta voi hyvin ja lisääntyy.

Ylin ratkaisuvalta on osakaskunnan kokouksella. Vain osallistumalla osakaskunnan kokouksiin voit vaikuttaa.

Vesialueen omistaja voi myöntää luvan ravustukseen vesialueellaan

Kalastusmahdollisuuksista huolehtiminen

Kalastus on hyvä tehdä helpoksi sekä osakkaille että muille. Osakasjoukon ulkopuoliset kalastajat tuovat alueelle tuloja ostamalla kalastuslupia. Kalastusluvan hankkiminen on hyvä tehdä asiakkaalle mahdollisimman helpoksi. Kalastuslupia voi olla tarjolla esimerkiksi paikallisella huoltoasemalla tai muulla palvelupisteellä. Internetin kautta kalastuslupien myynti ja ostaminen on helppoa tarkoitukseen kehitettyjen palvelujen kautta.

Omaisuuksien arvon säilyttäminen

Vesialueen arvoon vaikuttavat muun muassa sijainti, veden laatu ja kalakannat. Vesialueita on monenlaisia, ja esimerkiksi koskikohteen arvo eroaa pienen lammen käyttömahdollisuuksista. Vedenomistaja voi silti tehdä paljon alueen arvon kohottamiseksi ja suojaamiseksi. Vesienhoitoon voivat kuulua esimerkiksi suojelu haitallisilta päästöiltä, kalojen kutupaikkojen tai poikasvaiheen elinympäristöjen kunnostukset, kalastuksen säätely ja valvonta. Mahdollisia istutuksia tulee tehdä hallitusti ja suunnitelmallisesti.

Omistajan etujen mukaista on vaikuttaa ulkopuolisiin hankkeisiin niin, että vesi pysyy puhtaana ja kalaisana. Ympäristö- ja vesitalouslupaprosesseissa vedenomistaja on oikeutettu vaikuttamaan päätöksentekoon.

Vesialueen hallinnon
ja kalaveden hoidon
kysymyksiin apua antaa
Kalatalouden Keskusliitto
maakunnallisine
jäsenjärjestöineen.

Kalastuksenvailvonta
on osa kalavesien hoitoa
ja kalastuksen järjestämistä
ja kuuluu vastuulliseen
omistajuuteen.

Ulkopuoliset kalastajat
tuovat alueelle tuloja ja kalastus-
luvan hankkiminen on hyvä tehdä
mahdollisimman helpoksi.

Kalatalouden Keskusliitto

Malmin kauppatie 26

00700 Helsinki

www.ahven.net

kalastus@ahven.net

Puh. (09) 6844 590

Fax (09) 6844 5959

Eura Print Oy 2015

Graafinen suunnittelu: Anu Välitalo

Valokuvat: Tapio Gustafsson ja Malin

Lönnroth / Kalatalouden Keskusliitto

© Vastuullinen vesienomistus

Kalatalouden Keskusliitto nro 180

ISSN 0783-3954

Esitteen tekoon on saatu tukea maa- ja
metsätalousministeriön kalastuksenhoito-
maksuvaroista.